

ОТЧЕТ

за дейността на Местната комисия за борба срещу
противообществените прояви на малолетните
и непълнолетните при Община Габрово
през 2018 година

СЪСТОЯНИЕ, СТРУКТУРА И ТЕНДЕНЦИИ НА ПРЕСТЪПНОСТТА И ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИТЕ ПРОЯВИ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ

Водени на отчет в Детска педагогическа стая (ДПС) при Районно управление –
Габрово /РУ/

През 2018 г. на отчет в ДПС са водени 96 деца, като 33 от тях са заведени на отчет през годината (7 – малолетни и 26 – непълнолетни). Броят на водените на отчет в ДПС деца през 2018 е с 12 по-голям от броя им през 2017 г. Заведените на отчет през отчетната година са с 5 повече, отколкото в предходната година. (Таблица 1).

Таблица 1

	2018							2017						
	Общо	8 - 13 г.			14 - 17 г.			Общо	8 - 13 г.			14 - 17 г.		
		всичко	м	ж	всичко	м	ж		всичко	м	ж	всичко	м	ж
Деца, водени на отчет в ДПС през годината	96	15	14	1	81	61	20	84	11	11		73	68	5
В т.ч. заведени на отчет през годината	33	7	7	0	26	21	5	28	11	11		17	17	

Осемдесет и четири от децата, водени на отчет в ДПС през годината, учат, а 12 – не учат и не работят /тези, които не учат са над 16 годишни/. Тринадесет деца живеят в криминогенна семейна среда, 8 имат криминогенна приятелска среда, а 30 са в криминогенни приятелска и семейна среда. През годината 18 извършители на противоправни деяния са снети от отчет в ДПС: 10 поради поправяне и 8 поради навършване на пълнолетие.

Структура на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС

През 2018 година за извършени противообществени прояви през ДПС са преминали 95 деца, от които 13 малолетни и 82 непълнолетни. (Таблица 2)

Със 44,2 % са се увеличили децата, преминали за извършени противообществени прояви в сравнение с предходната година. Децата, преминали през ДПС за бягство от дома, са с 2 по-малко в сравнение с 2017 г., но за съжаление с 58 % са се увеличили употребяващите психоактивни вещества, също така увеличение отчитаме и при извършителите на други противообществени прояви с почти 46 %.

Таблица 2

	Общо	Възраст			
		8 - 13 г.		14 - 17 г.	
		момчета	момичета	момчета	момичета
Децата, преминали през ДПС за извършените от тях противообществени прояви през годината - общо	95	6	7	71	11
в това число за:					
Бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип	2		2		
Употреба на психоактивни вещества	12			8	4
Други	81	6	5	63	7

Структура на престъпленията на малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС

През годината за извършени престъпления през ДПС са преминали общо 41 деца, което е с 19,6 % по-малко в сравнение с 2017 година. От тях 7 са малолетни /с 1 дете повече в сравнение с предходната година/ и 34 – непълнолетни /с 24,4 % по-малко в сравнение с 2017 г./ (Таблица 3)

През 2018 година няма противозаконно отнемане на МПС и хулиганство. За сметка на това се увеличават престъпленията, свързани с наркотици с 66,7 %.

Таблица 3

	Общо	Възраст			
		8 - 13 г.		14 - 17 г.	
		момчета	момичета	момчета	момичета
Децата, извършители на престъпления - общо	41	5	2	29	5
Телесна повреда	1			1	
Унищожаване и повреждане на имущество	2	2			
Грабеж					
Кражба - общо	26	3	2	18	3
Престъпления, свързани с наркотици	6			5	1
Други видове престъпления	6			5	1

Отново най-голям брой деца са преминали за извършени кражби – 26, което е със 7 % по-малко в сравнение с 2017 г. Шест непълнолетни /5 момчета и 1 момиче/ са извършители на престъпления, свързани с наркотични вещества /За сравнение: по 2 през 2016 и 2017 г.; 1 през 2015; 2 през 2014 г.; 9 през 2013 г./.

Малтретирани деца и деца, жертви на престъпления

По данни на ДПС при РУ – Габрово, през последните шест години /2018, 2017, 2016, 2015, 2014 и 2013/ няма регистрирани безнадзорни и малтретирани малолетни и непълнолетни лица.

През 2018 година броят на децата, жертви на престъпления, е 7 (10 – през 2017 г.; 13 – през 2016 г.; 12 – през 2015; 24 през 2014; 7 през 2013, 23 през 2012 г.), от които 3 са малолетни /1 момче и 2 момчета/ и 4 са непълнолетни /3 момчета и 1 момиче/. На 2 деца е нанесена телесна повреда, а 5 са жертви на кражба.

Таблица 4

	Общо	Възраст					
		8 - 13 г.			14 - 17 г.		
		всичко	момчета	момичета	всичко	момчета	момичета
Общо	7	3	1	2	4	3	1
Телесна повреда	2	1	1		1	1	
Кражба	5	2		2	3	2	1

ВЪЗПИТАТЕЛНИ ДЕЛА

Основната, изключително важна и специфична дейност на МКБППМН е разглеждането на проявите на малолетните и непълнолетните. Целта на възпитателните дела е изясняването на факторите за извършване на противообществените прояви и престъпленията, опазване личността на извършителите от последващи такива, преодоляване на деформации и дефицити в нравственото развитие на детето и прилагането на най-подходящата възпитателна мярка по чл. 13, ал. 1 от ЗБППМН.

- БРОЙ ВЪЗПИТАТЕЛНИ ДЕЛА И ИЗВЪРШИТЕЛИ НА ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Таблица 5

	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Брой възпитателни дела	41	26	65	56	46	84
Брой извършители	43	32	73	70	62	105

Броят на образуваните и гледани през 2018 година е 41 с 53 извършители. Броят на делата е с 36,6 % по-голям в сравнение с 2017 година, а броят на извършителите – с 39,6 %.

Тридесет и две възпитателни дела са решени в законно определения едномесечен срок. Причините за удължаване на срока на другите е това, че родители и деца не се явяват в Общината, въпреки че са получили уведомлението. При всеки такъв случай, съгласно чл. 19, ал. 6 от ЗБППМН, съставът на МКБППМН прави писмено искане до полицията и неявилите се лица са принудително довеждани.

• ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ОБРАЗУВАНЕ НА ВЪЗПИТАТЕЛНИ ДЕЛА

Таблица 6

	2018	2017	2016	2015	2014
От органите на полицията	13 (9 – ИДПС и 4 Акта за адм. нарушения)	5 (3 – ИДПС и 2 Акта за адм. нарушения)	10 (8 – ИДПС и 2 Акта за адм. нарушения)	20 (15 – ИДПС и 5 Акта за адм. нарушения, 1 от които от ОИ/	15 (12 – ИДПС и 3 Акта за адм. нарушения/
От прокуратура	27	20	51	34	23
Други	1	1	4	2	8
Общо		26	65	56	46

• ВИДОВЕ ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Таблица 7

	2018	2017	2016
Противообществени прояви, в т. ч.		4	1
Бягство от дома	1		3
Прояви на насилие и агресия	2		1
Непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място	1		6
Други противообществени прояви (използване на чужда лична карта)			
Престъпления, в т. ч.			2
Телесна повреда	1		1
Блудство	3	2	5
Унищожаване и повреждане на имущество	1		
Грабеж	21	9	37
Кражба	1		1
Противозаконно отнемане на МПС		2	
Хулиганство	2	2	2
Престъпления, свързани с наркотици	3	5	4
Други /управление на АТВ без регистрация, управление на моторен транспорт без регистрация и блъскане на дете в двор на училище/	5	2	2
Административни нарушения /нарушения на общински наредби/	41	26	65
ОБЩО			

През 2018 година 4 възпитателни дела са за извършени противообществени прояви /1 за проява на насилие и агресия; 2 за хулиганско поведение на обществено място и 1 за

използване на чужда лична карта/, 32 – за извършени престъпления и 5 са за административни нарушения, свързани с Наредбата за опазване на обществения ред и сигурността на територията на общината и Наредба за чистотата в Габровската община. Отново най-голям е броят на кражбите – 21, увеличил се е със 71 % в сравнение с 2017 г. Разгледани са две възпитателни дела за престъпления, свързани с наркотични вещества /притежание на сгъвка марихуана/. По едно възпитателно дело е за блудство с малолетно момиче, за противозаконно отнемане на МПС и за грабеж. През годината няма дела за бягства от дома или от институция.

• ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПО БРОЙ ИЗВЪРШИТЕЛИ

Таблица 8

	2018	2017	2016
Противообществени прояви, в т. ч.			
Бягство от дома		4	1
Прояви на насилие и агресия	1		3
Непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място	2		1
Употреба на наркотични вещества			
Скитничество			
Други противообществени прояви (използване на чужда лична карта)	1		7
Престъпления, в т. ч.			
Телесна повреда			2
Блудство	1		1
Унищожаване и повреждане на имущество		3	6
Грабеж	1		
Кражба	23	11	41
Противозаконно отнемане на МПС	4		3
Хулиганство		2	
Престъпления, свързани с наркотици	2	2	2
Други	3	8	4
Административни нарушения	5	2	2
ОБЩО	43	32	73

С 25,6 % се е увеличил броят на децата с наложени възпитателни мерки в сравнение с предходната година. Броят на извършителите на противообществени прояви остава непроменен, а с 23,5 % е нараснал броят на извършителите на престъпления в сравнение с 2017 г. Извършителите на административни нарушения са с 5, с 3 повече от предходната година.

През годината едно решение на състав на МКБППМН е обжалвано пред Районен съд – Габрово и възпитателната мярка беше отменена, като мотивът е, че не е доказано извършеното деяние /става дума за съставен АУН/.

- МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ, ПРИВЛЕЧЕНИ ЗА ВТОРИ ИЛИ ПОВЕЧЕ ПЪТИ И ДЕЦА С НАЛОЖЕНИ ВЪЗПИТАТЕЛНИ МЕРКИ, КОИТО СА БИЛИ ВОДЕНИ НА ОТЧЕТ В ДПС

Таблица 9

	2018	2017	2016	2015
Малолетни и непълнолетни, привлечени за втори или повече пъти (по чл. 16 от ЗБППМН)	5	2	16	11
Деца с наложени възпитателни мерки, които са били водени на отчет в ДПС	11	14	17	23

Пет извършители на противообществени прояви и престъпления са привлечени за втори или повече пъти, които са с 3 повече в сравнение с предходната година. /вж. Таблица 9/. Броят на децата с наложени възпитателни мерки, които са били водени на отчет в ДПС, е намален с 3 в сравнение с 2017 г.

Наложените през година възпитателни мерки са следните:

- предупреждение – 56;
- задължаване да участва в консултации, обучения и програми – 1;
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател – 13.

В момента само едно момиче от Габрово е настанено във Възпитателно училище-интернат в с. Подем, Плевенско.

При образуването на възпитателните дела не срещаме проблеми, но при гледането им основен проблем е неявяването на извършителите и техен родител или лице, което го замества, на определената дата и час в Общината. Има случаи, когато дори представители на Районно управление - Габрово не успяват да осигурят присъствието им.

В последните години част от родителите твърдят, че децата им са несправедливо обвинени, че са подведени, като по този начин ги насърчават към извършване на следващи деяния. Има случаи и на отправяне на заплахи към състава, наложил възпитателната мярка.

Когато малолетният или непълнолетният не изпълнява наложена възпитателна мярка, на основание чл. 13а от ЗБППМН, комисията образува и гледа ново възпитателно дело и се налага следваща мярка.

Няма разгледани възпитателни дела, на които да не са присъствали представители на дирекция „Социално подпомагане” - ОЗД.

В Община Габрово няма получени сигнали от Прокуратура или Съд за констатирани нарушения при процедурите по образуване и разглеждане на възпитателните дела и налагането на възпитателните мерки.

Член 25 от ЗБППМН не е прилаган от МКБППМН при Община Габрово. Неизпълнение на решение на комисията се извършва най-често от малолетни или непълнолетни, които не изпълняват наложена им възпитателна мярка /най-често по чл. 13, ал. 1, т. 3/. Затова, съгласно чл. 13а, се образува ново възпитателно дело и им се налага по-тежка възпитателна мярка.

ОРГАНИЗАЦИОННО СЪСТОЯНИЕ НА МКБППМН

Съставът на МКБППМН при Община Габрово е определен със Заповед на Кмета. В комисията са включени представители на общинската администрация, отговарящи за образованието, социалните дейности и здравеопазването, представител на Отдела за закрила на детето към Дирекция „Социално подпомагане” – Габрово, Районно управление – Габрово – инспекторите при ДПС, психолози, педагози и трима юристи от Общината. МКБППМН се състои от 15 члена. Председател е Зам.-кмет на Общината. За по-голяма оперативност при изпълнението на задачите е сформирано 5 членно оперативно бюро.

В Община Габрово е назначен щатен секретар, съгласно чл. 6, ал. 3 от ЗБППМН, който е на служебни правоотношения по Закона за държавния служител.

ДЕЙНОСТИ И ИНИЦИАТИВИ НА КОМИСИЯТА

За пета поредна година през месеците юни и юли МКБППМН, със съдействието на Общината, организира „Летни занимания“ за учениците от първи до четвърти клас, провеждани всеки работен ден от 8,00 до 17,00 часа. В групи на всички общински учебни заведения бяха обхванати около 520 деца. През тази година децата бяха по-малко, тъй като поради ремонтни дейности ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ не се включи в инициативата, а също и ОУ „Цанко Дюстабанов“, което беше закрито.

За децата, записани от родителите си в „Летни занимания 2018“, бяха закупени различни спортни пособия, книжки, блокчета, моливи, бои, гипсови фигурки за оцветяване, пъзели, занимателни игри и много други. Същите са разпределени по училищата, съобразно броя на децата в групите и предадени на ръководствата с предавателно-приемателни протоколи.

Съгласно изготвения график, децата посетиха местностите Узана, Люляци, Градище и Соколски манастир, където прекараха няколко часа сред природата. На Узана и на Люляци групите бяха придружавани от представител на Туристическо дружество „Узана“, който ги запозна с правилата при походи в планината, с флората и фауната на Балкана. Освен това децата посетиха ПП „Българка“, РИМ, НМО, ДХС, библиотеката, художествената галерия, ИМИ и ЕМО „Етъра“, където за тях бяха организирани занимателни игри и забавления, а не само разглеждане на музеите. През юли месец е организирана и екскурзия до Бяла черква, където децата посетиха историческия музей, къщата-музей на Цанко Церковски, природо-научния музей и зоопарка в Павликени.

По време на летните занимания ОбСНВ и ПИЦ реализираха превантивна образователна програма „Здравейко“ за групите деца в учебните заведения. Тя се реализира под формата на игри и чрез интерактивни методи и техники, съобразени с целевата група – отборни игри, игри със състезателна и познавателна цел, игри за доверие, екипност, толерантност, креативност и др.

За по-голямата част от родителите /98,7%/ организирания „Летни занимания 2018“ са били полезни, а само за 1,3 % - не. За 4,2 % от родителите заниманията не са били достатъчно интересни за детето им и времето за провеждане не им е удобно; 7,2 % считат, че децата не са били извеждани достатъчно често от учебното заведение, а според 6 % на децата не им е оставало време да почетат книги. Тази година действително децата посетиха

по-малко обекти, поради невъзможност от страна на ОПТ да осъществява голям брой курсове.

МКБППМН ръководи Училищни комисии за борба срещу противообществените прояви, дейността на обществените възпитатели, взаимодейства с Центъра за обществена подкрепа, Общинския съвет по наркотични вещества, Отдела за закрила на детето към Дирекция „Социално подпомагане“, инспекторите при ДПС и всички институции и НПО, имащи отношение към децата.

Също така постоянна е връзката и взаимодействието с учебните заведения на територията на общината. Във всички училища на територията на общината работят Училищни комисии за борба срещу противообществените прояви. Те планират дейността си за учебна година и я отчитат на срочните педагогически съвети и пред МКБППМН. През учебната година педагогическите колегии обсъждат дейността на педагогическия съветник на редовни заседания на Педагогическия съвет. Води се отчет за учениците, извършили противообществени прояви или престъпления, за тези със слаб успех и неизвинени отсъствия. Провежда се индивидуална работа с тях и с родителите им. Картотекирани са и децата от социално слаби семейства или с хронични заболявания, които се нуждаят от помощ и подкрепа. Провеждат се тренингови форми на обучение за решаване на конфликти, здравно образование, общуване, кариерно развитие и други, според нуждите в определения клас или група ученици. Част от децата с проблеми в поведението се насочват от учебните заведения към МКБППМН или към Центъра за обществена подкрепа при Общината. Провеждат се консултации на класни ръководители и педагогически съветници във връзка с проблемни деца от учебното заведение. Осъществяват се екипни срещи за обсъждане и вземане най-доброто решение по даден случай.

В Община Габрово от години има изградена система за пълен обхват на подлежащите на задължително обучение ученици, следенето на тяхното движение и недопускане отпадане от училище на деца в задължителна училищна възраст. Тази дейност се извършва от секретаря на МКБППМН, в сътрудничество с експертите от дирекция „Образование и социални дейности“. От тази година работим и по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, създаден с Решение на МС. Обходени от екипите са над 500 адреса на деца, незаписани в детска градина или в училище. По-голямата част от тях се окзва, че са в чужбина, а други са се преместили в други общини.

На родителите на ученици, допуснали голям брой неизвинени отсъствия, се съставят актове и наказателни постановления по Закона за народната просвета. През последните години няма отпаднали ученици, подлежащи на задължително обучение, с изключение на едно момиче от ромски произход, отпаднало от обучение през предходната учебна година, което има дете.

Сериозни са и проблемите в работата с родителите, по-точно с тяхната незаинтересованост и безотговорност по отношение развитието на децата им. Членовете на комисията и обществените възпитатели са провели множество консултации на родители и деца с проблеми. За съжаление точно тези родители, които имат най-голяма нужда от помощ и подкрепа, отказват срещите със специалисти и не считат, че това е необходимо.

Все по-често се среща с родители, които не са в състояние да полагат необходимите грижи и да използват адекватни методи при възпитанието на собствените си деца. Това неминуемо води до неприемливи прояви от страна на малолетните и

непълнолетните. Наложително е прилагането на нови методи и форми на работа за постигане на по-добри резултати и намаляване проявите от страна на децата. През последните години в общината се работи в екип – МКБППМН, ЦОП, ОЗД, ДПС, учебни заведения. При част от случаите има положителни резултати, но за съжаление при голяма част от семействата, основно от ромски етнос, не можем да кажем, че имаме голям напредък. За тях образованието не е приоритет, начинът им на живот и традициите са коренно различни от българските и често влизат в противоречие дори със законовите норми. Самите родители са отрицателен пример за своите деца, защото в много от случаите те също са криминален контингент. Успяваме да обхванем децата на училищна възраст на 100 %, но за съжаление те ходят на училище по-скоро по социални причини, а не за да учат.

През годината в града бяха организирани инициативи в сътрудничество на няколко организации: празник по случай 14-ти февруари и 1 март; участие в кампания по повод 26 юни – Световен ден за борба с дрогата и нелегалния трафик на наркотици; Коледа, Нова година.

ДЕЙНОСТИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА КРИМИНАЛНАТА АКТИВНОСТ НА РОМСКИТЕ ДЕЦА

Комисията, съвместно с дирекция „Образование и социални дейности“, работи за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства. Във всички учебни и детски заведения в гр. Габрово са изградени педагогически екипи за работа по проблемите на образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства и за превенция на риска от отпадане от училище. За всяка учебна година се разработват вътрешноучилищни планове за работа по посочената тематика.

За образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства са осъществени следните дейности:

- в часовете на класа или в допълнителни тематични занимания на учениците е предоставена възможност да се запознаят с културното многообразие, религиите, традициите и обичаите на различните етноси;

- с учениците от етнически малцинства редовно работят класните ръководители и педагогическите съветници, като акцент в работата е формирането на социални умения – общуване, себепознание, справяне с проблемни ситуации, решаване на конфликти, права и задължения на децата и др. Работи се и с родителите на децата с цел мотивирането им да осигуряват редовното присъствието на същите в училище;

- децата и учениците от етническите малцинства са включвани в организацията и провеждането на всички училищни празници. Приобщени са и участват активно и в извънкласните форми – танцови състави, вокални групи, спортни отбори и др.;

- във всички учебни заведения се провежда диференцирана и индивидуална работа с изоставащи ученици – консултации, практически занятия;

- по-голяма част от учениците от етнически малцинства са посещавали полуинтернатните групи, сформирани в училищата;

- за по-голяма част от учениците от етническите групи се осигурява безплатна закуска и обяд в учебните заведения, карти за пътуване или специализиран транспорт за живеещите в отдалечени места;

- учениците от социално-слаби семейства са подпомогнати от училищните и читалищните настоятелства с ученически пособия;

- във всички детски заведения в общината целенасочено се развива речта на децата от етническите малцинства и се работи за овладяване на езика, като основа за общуване и по-нататъшна реализация. За децата, които не владеят добре езика, се организират допълнителни педагогически консултации;

- социално слабите семейства се подпомагат с помагала и дрехи за децата;

- децата в детските градини се включват във всички мероприятия и празници. По желание на родителите част от тях са включени в дейности извън ДООИ – групи за народни танци, изучаване на езици, приложни изкуства, спорт и др.;

- във всички детски заведения се работи и с родителите на деца от етническите малцинства – мотивиране за записване на децата в детска градина, включване на родителите в родителските съвети по групи, осигуряване помощ и подкрепа за създаване на здравно-хигиенни и културни навици;

- Центърът за обществена подкрепа при Община Габрово активно се включва в работата с децата и учениците от етническите малцинства. През учебната година бяха проведени различни мероприятия, в които активно участие взеха и деца основно от ромски произход;

- през учебната година Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни при Община Габрово е работила с 8 деца от ромски етнос, извършващи противоправни деяния и с техните семейства. Със 7 деца от ромски произход и с техните родители работят обществени възпитатели, а 2 са насочени за индивидуална работа със специалистите от Центъра за обществена подкрепа.

В габровските учебни заведения се обучават 216 деца от други етноси, а в детските градини са обхванати 69 деца от етнически малцинства. Едва около 1-2% от последните не са обхванати в задължителната предучилищна подготовка. Тези данни и проценти са въз основа на данните, получени от отдел ГРАО за децата с настоящ адрес в Габровска община. Същевременно има семейства, които живеят в общината, но са без адресна регистрация и на практика те не могат да бъдат обхванати или са откривани случайно.

Подлежащите на задължително обучение ученици до 16-годишна възраст от етническите малцинства, живеещи на територията на община Габрово, са обхванати, с изключение на 3 момичета.

В последните години се наблюдаваше отказ от страна на родителите от български етнос да записват децата си в ОУ „Цанко Дюстабанов“, като, особено в последните две, първокласниците са основно от ромски етнос, което доведе и до закриване на училището, за да се спре сегрегацията. В другите учебни заведения няма голямо струпване на деца от малцинствата и те са разпределени равномерно в паралелките.

Основните предизвикателства и проблеми пред община Габрово в областта на образованието са свързани с:

- превенция и намаляване на отпадането на децата от училище, най-вече до завършване на основно образование;

- работа с отпадналите деца и техните семейства, за приобщаване и връщане в образователната система;

- увеличаване броя на ромските деца, посещаващи детска градина;

- преодоляване на „образователните“ трудности, като причина за напускане на училище и създаване на благоприятстващ социално-психологически климат в и извън училище, подпомагащ образователната интеграция на децата.

При осъществяване на дейностите по изпълнение на поставените цели в плановите за образователна интеграция на децата и учениците от етнически малцинства се очертаха някои проблеми. Част от родителите на учениците от целевата група не са посещавали училище и не осъзнават необходимостта от образование. Поради това те отказват да осигурят присъствие на децата си в училище или го правят само в началните класове. След това ги оставят вкъщи или ги пращат да работят. Активна е работата с родители. Провеждат се родителски срещи, полагат се усилия за разговори и изясняване на проблеми с родителите, които срещат трудности поради факта, че голяма част от родителите са нискообразовани и не оценяват стойността на полученото образование.

Ниският социален статус, безработицата, бедността провокират част от ромските семейства да извършват престъпления – основно кражби на метали, за да се издържат. Това става модел за поведение на децата им и те не осъзнават в достатъчна степен, че осъществяват противоправни деяния. През последните години около 7% от малолетните и непълнолетните извършители на противообществени прояви и престъпления са роми. Прави впечатление повтораемостта на деянията и незаинтересоваността на родителите.

Поради ранните бракове сред ромите, 12 – 13 годишните момичета спират да посещават училище, защото ги омъжват. Все повече спада възрастовата граница за започване на полов живот. Много трудно се обяснява на родителите, че този начин на живот не е здравословен за самото дете, че то е подложено на риск.

Стриктно се прилагат административни мерки спрямо родители, които не осигуряват присъствието на децата си в училище. Съгласно разпоредбите на Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование се санкционират родителите на учениците, допуснали неизвинени отсъствия или незаписани в училище или детска градина във времето, когато подлежат на задължително обучение. Наложени са наказания и са насочени за консултиране и работа с обществените възпитатели или към ЦОП. Не се издават служебни бележки за семейни добавки на ученици, които отсъстват безпричинно от учебни занятия. Съвместната работа на училищата с всички институции, занимаващи се с тези проблеми, спомага за успешното обхващане и задържане на всички ученици, подлежащи на задължително обучение. Създадените процедури и партньорството с отдел „Социална закрила“ и МКБППМН дават възможност бързо да се предприемат мерки, за да се намали отпадането на учениците от училище и да се ограничат противообществените прояви. Усилията са насочени към:

- работа за изграждане на умения за спазване правила и норми от група деца с негативни прояви.

- даване на възможност на учениците от етническите малцинства за изява на способностите им.

- приобщаване на родителите за своевременно решаване на възникнали конфликти и проблеми.

- търсене подкрепата на лидери от етническите общности.

В община Габрово са предприети адекватни мерки за интеграция на ромските деца. Основен проблем остава задържането им в училище. Разходите, които се налагат във връзка с посещаване на училище, влияят силно върху мотивацията на родители и ученици и стават причина за отпадане на деца от образователната система. Една от мерките срещу отпадане и задържането на учениците от ромски произход е работата по проекти.

През месец ноември 2015 г. Община Габрово кандидатства с проектно предложение по процедура на подбор на проекти BG05M20P001-3.001 „Подкрепа за предучилищното възпитание и подготовка на деца в неравностойно положение“, в което са включени всички детски заведения. Проектът, на стойност 500 000 лева, е одобрен с Решение № 808110269/03.06.2016 г. на Ръководителя на Управляващия орган на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, съфинансирана от Европейски структурни и инвестиционни фондове на Европейския съюз. Основната цел на проекта е да бъдат създадени условия за подпомогне на децата от етническите малцинства и/или от маргинализирани обществени групи чрез включването им в дейности, насочени към взаимно опознаване и приемане. С този проект се провокира активност и инициативи, насочени към обогатяване и разнообразяване на формите и средствата за ангажиране на децата. В детски заведения ще бъдат сформирани групи и клубове за предучилищна подготовка, в които са включени различни дейности като: допълнителни занимания, преди постъпване в първи клас, с деца, за които българският език не е майчин; взаимно опознаване на децата от различни етноси и възпитаването им в дух на толерантност; включване на родителите във възпитателния процес; създаване на условия за успешна социализация на децата от етническите малцинства и/или от маргинализирани групи и от семейства, търсещи или получили международна закрила; засилване на мотивацията на деца и родители за участие в образователния процес (постъпване в първи клас); преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход.

През 2018 г. училищната мрежа в община Габрово беше оптимизирана, като е закрито ОУ „Цанко Дюстабанов“, където 86,5 % от учениците бяха с етнически произход, различен от българския. Законът за предучилищното и училищното образование от 2016 г. въвежда забрана за образователна сегрегация (чл. 99, ал. 4 и ал. 6), което е основание за предприетите ясни и принципни действия за преустановяване на сегрегацията в това учебно заведение.

В Община Габрово от много години течеше процес на вторична сегрегация на ОУ „Цанко Дюстабанов“. Постепенно, поради нелоялна конкуренция и редица други причини, в град, в който ромите са с ниско процентно участие, се стигна до обособяване на училище с преобладаващо ромски ученици, което се намира в центъра на града и в което учат ромски деца, които пътуват от целия град, но пък българските са се изтеглили оттам. В началото на учебната 2017/2018 г. в училището се обучаваха 79 ученици в дневна и самостоятелна форма. Всички те учеха в маломерни паралелки. Изключително ниски са образователни резултати на учениците от НВО. Резултатите от НВО, IV клас за 2017 г., при максимален брой точки – 20 т. са 10.83 по БЕЛ, спрямо 15.58 за Габровска община, а резултатите от Националното външно оценяване, VII клас за 2017 г. са, при максимален брой точки – 65 – 12.88 по БЕЛ. След безуспешни опити да бъдат „върнати“ български ученици в училището,

за да се получи отново естествено смесена среда, в крайна сметка, се взе непопулярното решение за закриване на училището. Решението е добре премислено, стратегически издържано, защото предвижда равномерното разпределение на децата от закритото училище във всички останали училища в града, съобразявайки профила на децата, групови особености, местоживеене (около 50 % от учениците не живееха в района на закритото училище, а на територията на целия град, което прави практиката още по-порочна – на практика, училището събираше ромските деца от целия град). Така в никое училище няма да бъде насочена голяма група ромски ученици, което би го превърнало също постепенно във вторично сегрегирано. В същото време, решението е непопулярно, не само заради засилващите се в национален мащаб антиромски и открито дискриминационни нагласи, а и заради откритото нежелание на голяма част от габровската общественост (включително и училищната общност) да приеме десегрегационната политика на Общината.

От самото начало този процес не е еднолично решение, а широк консултативен процес, в който са включени неправителствени организации, включително и организации, които имат опит в работата с ромска общност като Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“. Организиран бяха редица обществени обсъждания, срещи със самите родители на децата от закриващото се училище, за да бъде разяснено, защо е необходима тази мярка и да се обсъди как да се случи процесът, така че той да бъде най-плавен и приемащ за децата.

Основно предизвикателство беше децата да се адаптират в приемащите училища, да се променят нагласите на техните собствени родители, да се преодолеят негативните нагласи и стереотипи на учители, родители и съученици, както и да се помогне на тези деца да компенсират образователните пропуски, които имат.

За да се подпомогнат тези процеси, Община Габрово кандидатства и спечели проект „Създаване на модел за пълна десегрегация и превенция на вторичната сегрегация в гр. Габрово“, финансиран от Центъра за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства, Конкурсна процедура /КП/ 33.17-2018, Приоритет 1 „Реализиране на различни форми на работа, водещи до пълноценна социализация на децата и учениците от етническите малцинства“.

Основната му цел е създаване на комплексен модел, който да адресира всички проблеми, с които се сблъсква процесът на десегрегация след фактическото затваряне на сегрегираното ОУ „Цанко Дюстabanов“ и равномерното насочване на учениците към всички останали училища в града, така че да се постигне пълната им социализация и адаптация, ангажиране на родителите, преодоляване на негативните обществени нагласи и предотвратяване на вторична сегрегация. Целта на проекта е и да предотврати вторичната сегрегация, която е една от най-сериозните опасности при процес на десегрегация. Проектът е с продължителност 11 месеца и в него са обхванати над 100 родители от двата етноса, над 120 деца от различните етноси, както и над 25 учители, директори и други педагогически специалисти. До родителите и децата се достига с помощта на образователен медиатор и доброволци студенти.

В проекта се осъществяват следните дейности:

1. Организиране на съместно изнесено двудневно обучение за родители и учители, което да предостави пространство и възможност родители и учители да прекарат време заедно, извън стандартната си среда, да се опознаят взаимно и да погледнат едни към други отвъд стереотипите, които имат за другата група

2. Създаване на ясен и точен план за провеждане на процеса на десегрегация, така че да бъдат включени всички заинтересовани страни и да бъдат обхванати всички възможни проблеми; включване на иновативни методи, които да попречат на последващо отпадане на децата от приемащите училища (създаване на профил на всяко дете и индивидуална работа)

3. Включване на образователни медиатори и индивидуална работа с родители на децата от закритото ОУ „Цанко Дюстабанов“ за подкрепа в приемащите училища, като основната цел на дейността е чрез индивидуална постоянна работа с родителите да се промени тяхната мотивация за образование, да се повиши ангажираността им с образованието на децата им и в същото време да се помогне да преодолеят страховете, които имат спрямо новата среда, в която ще се обучават децата.

4. Създаване на родителски клуб и провеждане на съвместни кампании за промяна на нагласите.

5. Включване на доброволци за работа с деца в риск от отпадане и за подпомагане на процеса на пълна социализация на децата от закритото училище.

Цели на дейността по приоритет Образование:

1. Гарантиране на равен достъп до качествено образование на децата и учениците от етническите малцинства.

2. Повишаване качеството на образование на децата и учениците от етническите малцинства

3. Създаване на подкрепяща и привлекателна среда в учебните и детски заведения.

4. Обучение в дух на толерантност и недискриминация в детските градини и в училищата, чрез съхраняване и развиване на културната идентичност на деца и ученици от ромски произход.

5. Приобщаване на родителите роми към образователния процес и засилване на участието им в училищния живот.

6. Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за взаимодействие в мултиетническа образователна среда.

ПРЕВАНТИВНА РАБОТА С РОДИТЕЛИТЕ

МКБППМН среща сериозни проблеми в работата с част от родителите, по-точно с тяхната незаинтересованост и безотговорност по отношение развитието на децата им. Членовете на комисията и обществените възпитатели провеждат множество консултации на родители и деца с проблеми. За съжаление точно тези, които имат най-голяма нужда от помощ и подкрепа, отказват срещите със специалисти и не считат, че това е необходимо. Въпреки постоянните усилия, които полагат и членовете на МКБППМН, и обществените възпитатели, и учебните заведения не се постигат съществени резултати, когато няма подкрепа и желание за промяна от страна на семейството.

Психолог от комисията проведе тренинг-обучения на педагогическите екипи в ЦДГ за работа с родителите и повишаване уменията им при справяне с неприемливо поведение на децата.

ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНИ И ОБЩИНСКИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

В изпълнение на Общинската стратегия и програма за детето, Националната стратегия за борба с наркотиците и Национална програма за предотвратяване и противодействие на трафика на хора, Комисията, съвместно с инспектор Детска педагогическа стая към РУ – Габрово и Училищните комисии, реализира дейности по превенция на асоциалното поведение на малолетните и непълнолетните.

През 2018 г. в училищата в град Габрово бяха проведени занятия от инспекторите при ДПС към РУ – Габрово, като учениците са запознати с дейността на полицията, с основните законови норми и евентуалните последици за тях при извършване на противоправни деяния.

Във всички учебни заведения продължава работата за преодоляване на агресията по разработената програма за учениците в часа на класа или в извънкласни форми на възрастов принцип /начална, средна, горна степен/, провежда се тренинг-обучение „Управление на класа“ от педагогическите съветници и класните ръководители. В част от учебните заведения има екипи от ученици, които са подготвени за работа в агресивна среда и те обучават своите връстници. С учениците, проявяващи агресивно поведение, работят не само в учебните заведения, но към тях са насочени усилията и на МКБППМН и на Центровете за обществена подкрепа. Училищните ръководства, в партньорство с училищните настоятелства, организират и провеждат тематични родителски срещи – дискусии за хуманизиране, взаимовръзките семейство – дете – училище и преодоляване негативните прояви в обществената и училищна среда.

От 2002 г. към Община Габрово е създаден Общински съвет по наркотични вещества, като орган за осъществяване на националната и местна политика в областта на злоупотребата с наркотични вещества. Членове на този съвет са секретарят и членове на МК. Към ОБСНВ е разкрит превантивно-информационен център. За превенция на употребата и злоупотребата на психо-активни вещества през годината продължиха прожекциите на филмите «Зависимост», «Не дишай», «Умирай лесно», «Пропуснат живот». Продължава работата на Общинския съвет по наркотични вещества по разработената Програма за превенция на употребата и злоупотребата с психо-активни вещества, рисковото поведение и стимулиране на здравословния начин на живот, насочена към ученици от 1-ви до 12 клас. Програмата е представена на всички учебни заведения в Габрово и специалистите от ОБСНВ и ПИЦ я прилагат по заявка на училищата, чрез интерактивни методи и форми.

В Габровска община няма случаи на трафик на малолетни и непълнолетни. При занятията за преодоляване на агресията и в здравното образование е заложена и темата за трафика на деца с цел сексуална или трудова експлоатация, а също така темата е застъпена и в лекциите, които ИДПС изнасят пред класовете в училище.

От 9 години няма случаи на противообществени прояви и престъпления, свързани с ж.п. транспорта, извършени от малолетни или непълнолетни лица.

В общината няма установени непълнолетни, принадлежащи към радикални и екстремистки групи, няма извършени криминални деяния по расистки подбуди или като резултат на споделяне на екстремистки идеи.

В Габрово няма установени криминални деяния от футболни агитки /ултраси/.

ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА СЪС СОЦИАЛНАТА ЗАКРИЛА НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ, НУЖДАЕЩИ СЕ ОТ ПОМОЩ

През 2018 година МКБППМН е подала 2 сигнала до Отдела за закрила на детето при Дирекция „Социално подпомагане” – Габрово за оказване социална закрила на деца на основание чл. 7 от Закона за закрила на детето.

През годината МКБППМН не е правила предложения за предсрочно освобождаване на ученици от СПИ и ВУИ.

Местната комисия за БППМН поддържа постоянни контакти с Възпитателното училище-интернат в с. Подем, където е настанено момиче от Габрово. Писмено и по телефона получаваме информация за адаптацията, корекционно-възпитателната работа и проблемите с нашите деца. Родителите ѝ поддържат постоянна връзка с нея и училището, ходят да я виждат на място, а през ваканциите тя си идва в Габрово, като тогава с нея работи и обществен възпитател.

ОБЩЕСТВЕНИ ВЪЗПИТАТЕЛИ

През 2018 година МКБППМН работи с 20 обществени възпитатели. Отчитаме, че децата, с които работят педагозите и психолозите – обществени възпитатели, с малки изключения са преустановили извършването на противообществени прояви и престъпления.

Контролът върху дейността им се осъществява от секретаря и специалистите в МК. Ежемесечно се представят отчетите на обществените възпитатели и съгласно Наредба №2 на ЦКБППМН тяхната дейност е финансово обезпечена. Веднъж в месеца обществените възпитатели се събират и обсъждат случаите, по които работят. Помощ им оказват и психолози от МК и от педагогическите съветници.

Много сериозен проблем срещаме при работата с деца и родители от етническите малцинства /ромите/.

Част от обществените възпитатели се включиха в организираната «Лятна академия» за учениците от първи до четвърти клас.

КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ НА МКБППМН

На територията на община Габрово няма СПИ, ВУИ, ДВНМН, ПД и Приюти за безнадзорни деца и затова не е осъществяван контролна дейност.

Проверки в заведенията се извършват периодично от полицейски служители.

Един път в месеца се извършват обходи в различни райони на града за установяване на просеци деца и възрастни. В тези обходи участва секретарят на МКБППМН.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА МКБППМН.

МКБППМН поддържа традиционно доброто си взаимодействие с всички институции, имащи отношение към работата с децата – ОДП, РУ „Полиция“, дирекция „Образование и социални дейности“, всички учебни заведения в Габрово, Дирекция „Социално подпомагане“ – отдела за закрила на детето, Центровете за обществена подкрепа, както и с неправителствените организации, които работят с деца – Сдружение „Общинско училищно настоятелство“, Сдружение „Социален диалог“, БМЧК и др.

КЛИМЕНТ КУНЕВ*Зам.-кмет и Председател на МКБППМН*